

LEAVEN MME PHARISEE - NDISIME

OWO INYENE

Luke 12:1-34

QYQHQ UKPEP-ÑKPQ 44

Eke Ikpọ Owo

IKQ IBUOT: “Koro edidori owo nso edieke enye adiade ofuri ererimbot, ndien ada uwem esie osio isop?” (Mark 8:36).

I Mbubik Ye Abiaña Mme Pharisee

- 1 Jesus ọnọ mbet esie ntọt abaña leaven mme Pharisee emi edide mbubik, Luke 12:1; Matthew 23:27
- 2 Enye ọdọhọ ete ke kpukpru idiok-ñkpọ emi edibede eyeyarare, Luke 12:2, 3; Mme Ñke 28:13
- 3 Ekufehe owo, edi efehe Enye Emi ekemedede ndiwot onyūñ ekemedede ndiduok ukpọñ ye ikpohidem ke hell, Luke 12:4, 5; Ecclesiastes 12:13, 14

II Ukpeme Abasi Ke Abaña Ikọt Esie

- 1 Enye emi ọfiokde abaña ebiet emi ekpri inuen anade ifreke Esiemọ, Luke 12:6, 7; Psalm 91:1, 2
- 2 Edieke nnyin inyime me ikañde Christ ke iso owo, Enye eyenyime midighe ntre akañ nnyin ke iso Abasi, Luke 12:8, 9; 1 John 2:23
- 3 Eyefen owo eke eduede Christ, edi idifenke owo eke osuñide Edisana Spirit, Luke 12:10; Mark 3:28, 29
- 4 Edisana Spirit eteme mme ntiense Christ se mmọ enyenede nditiñ ke iso mme ebierikpe, Luke 12:11, 12; John 16:13

III Owo Emi Okoyomde Udeme Inyene Esie

- 1 Enye ama ọdọhọ Ọbọñ anam eyen-eka esie abahare inyene, Luke 12:13; Matthew 6:33
- 2 Jesus ama esin ndidi ebierikpe me edeme-udeme nnọ enye, Luke 12:14; John 18:36
- 3 Owo enyene se enyenyene, uwem esie isineke enye ke ubok” Luke 12:15; Matthew 6:31, 32

IV Ntak-Urua Emi Okodude Ke Uduak Owo Inyene

- 1 Jesus otop ñke abaña iñwañ owo inyene emi ọkọfonde ñkpọ eti-eti, Luke 12:16; Deuteronomy 6:10-12
- 2 Owo inyene aduak ndiwuri nnyūñ mbọp se ikponde ikan, Luke 12:17, 18; James 4:13-15
- 3 Enye eneme ye ukpọñ esie ete “ukpọñ mi, omobon ediwak ñkpọ nte edikemde ediwak isua,” Luke 12:19; 1 Timothy 6:17
- 4 Abasi etiñ ikọ “Afo anana ibuo, eyekpak ukpọñ fo ke ubok fo ke okoneyo emi,” Luke 12:20, 21; Ezekiel 18:4

V Ntọt Emi Jesus Ọnọde Ke Abaña Isin-Enyin

- 1 Enye ọnọ mbet Esie ntọt ete ekukere ebaña mme ñkpọ uwem emi, Luke 12:22, 23; Ñwed Mbon Colossae 3:1, 2
- 2 Enye ada ukpẹp-ñkpọ ke mme inuen enyọñ ye mbiet iñwañ, Luke 12:24-28; Psalm 145:15, 16; 34:7-10
- 3 Inaha mbet esie eyom ñkpọ ererimbot nte mme Idut (Gentile) enamde, Luke 12:29-31
- 4 “Ekufehe ndik, ekpri otu erọñ; koro edide eti uduak Ete mbufo ndida Obio Ubọñ oro nnọ mbufo,” Luke 12:32-34.

SE EKPEPDE EBAÑA

Mme itie ñwed ke Ikọ Abasi emi esiode ukpẹp-ñkpọ emi, eto ke ukwọrọ-ikọ Jesus ke Enyọñ Obot enyūñ eyọhọ ye nti item emi Enye ọkọnọde mbet Esie: Oduri mmọ utọñ abaña idiok-ñkpọ mme Pharisee emi eyọhọde ke kpukpru ebiet, ke idak enyiñ ukpono Abasi emi okodude ke eyo Esie, onyūñ osuk odude mfin emi; eti mmọ abaña ukpeme Abasi ke abaña ikọt Esie, ye ntak emi owo akpabakde Enye idighe owo. Enye afiak etiñ ọsọñọ akpanikọ emi odude ke Ukwọrọ-Ikọ Esie ke enyọñ Obot, ndibem iso nyom Obio-Ubọñ Abasi ye edinen-ido Esie: ñko ke ndinọ nnyin item nte mbet Esie ndidu uwem ke utọ usuñ nte nnyin mikemeke ndidu nduk ke udem nsobo,

nte ndisime owo inyene emi ekesinde esit esie ke mme ñkpọ uwem emi. Edieke nnyin itienede mme item Qbọñ nnyin, eyefak nnyin esio ke ndutime, eñwan ye utọk emi ererimbot ọduode oduk ke esit mfin.

“Leaven” emi etiñde ebaña ke Ñwed Abasi edi ñkpọ emi edide ke efukde enye obu, anam ebobo uyo ofut. Ndien ke ntak edifofut esie, eda enye ke ikọ-Abasi edomo ye idiọk-ñkpọ. Ke edinim usọrọ Nsaña-mbe, nditọ Israel ekenyene ndisioño kpukpru uyo eke leaven odude ke esit mfep ndinyuñ nta uyo eke leaven miduhe ke esit ke usen itiaba. “Edita uyo eke leaven miduhe ke ofuri usen itiaba emi; ekuyak ekut se leaven esinede ke ubọk mbufo; ekunyuñ ayak ekut leaven ke ubọk mbufo, ye ke kpukpru mme adaña mbufo” (Exodus 13:7). Ndien emi eketie nte ndisioño kpukpru idiọk-ñkpọ nduok.

Leaven enyene odudu ndibiat ñkpọ usọp-usọp, emi anamde enye enyene mbiet idiọk-ñkpọ. “Ekpri leaven ananam ofuri uyo ofut.” Ndien Jesus ada enye odomo ye mbubik mme Pharisee. Mbubik edi idiọk-ñkpọ ndidomo ndidi se nnyin midighe: ndien enye, nte leaven, ama ọsuhọre oduk kpukpru ido ukpono mme Pharisee. Ndien ke ntak ido esie ndibe owo nsim owo, enye ekeme ndisọp mbe nsim mmọ efen. Oro edi ntak emi Jesus okoduride mbet Esie utọñ abaña “leaven mme Pharisee, emi edide mbubik,” kpa idiọk-ñkpọ emi Abasi asuade. Ndien nnyin iyom ndikut nte ke ibebe iduk ke uwem nnyin mfin koro enye ke osuk ededi idiọk-ñkpọ emi ọyọhọde ke mme nsu-nsu ido ukpono.

Jesus ekpep abaña mbubik ebe okosim uteñe emi owo enyenede ọnọ Abasi, koro owo mbubik oyom ima owo onyuñ efehe owo akan Abasi. Ndien se enye etiñde abaña ke ukpep-ñkpọ emi eneñede edi ata akpan ñkpọ onyuñ edi ñkpọ emi mbet esie enyenede ndikere mbaña: “Edi mmọdọhọ mbufo, mme ufan mi, nte ekufehe mmọ emi ewotde ikpọhidem, ndien ke ebede oro, mikemeke ndinam ñkpọ efen. Edi nyesian mbufo Enye emi ekpefehede; efehe Enye emi, ke ama owot, onyuñ enyenede odudu ndiduok ke hell: mmọsọñọ ndọhọ mbufo nte, efehe Enye.” Ndik ke abaña Abasi edi uduot emi ananade ke ererimbot mfin, onyuñ edi ñkpọ emi nditọ Esie enyenede ndimum ñkama ke esit mmọ. Ndik emi ata anditiene-Christ enyenede abaña Abasi idighe utọ ndik emi mmọ emi mibakke Abasi edinyenede ke utit ini ke ini mmọ edidọhọde mme itiat ye obot ete eduọ efuk enyuñ edip mmimọ ke iso Enye emi etiede ke ebekpo, ye ke iyaresit Eyen-erọñ; edi ndik eyen Abasi edi enye emi ọyọhọde ye ukpono emi oduride enye ekpere Abasi ekan ndibebin enye ñkpọñ Abasi. Abasi ama mmọ emi ebakde enyuñ ekponode Enye. “Nte inyamke ñkpri inuen ition ke obubit okuk iba? Ndien Abasi ifreke ndomo mmọ kiet. . . mbufo emesọñ urua ekan ediwak ñkpri inuen.”

Nte Jesus osuk etiñde ikọ, kiet ke otu oro ama oyom Jesus anam eyen-eka esie edeme akpa ọnọ enye. Ndien Qbọñ ama ọbọrọ ete, “Owo, anie okonim mi nte ebierikpe ye edeme-udeme ke ufọt mbufo?” Ke idak mbet, edi akpanikọ nte ke owo oro ama enyene unen ndiyom udeme akpa emi, edi Jesus emi Obio Ubọñ Esie midighe eke ererimbot emi okotim enyene ñkpọ ndinam ye mme mbume emi ebañade nsinsi uwem. Nte Elisha ọkọdọhọde eyen ufọk esie Gehazi ete “Nte emi edi ini nte owo ọkpọbọde okuk, okponyuñ ọbọde ọfọñidem, ye iñwañ olive, ye iñwañ vine, ye erọñ, ye enań, ye ifin iren, ye ifin ibañ?” (2 Ndidem 5:26). Emi edi mme ñkpọ eke edade ini mme owo ke ererimbot, edi mme ñkpọ emi inyeneke itie ke esit mmọ emi edide mbet akpanikọ Qbọñ Jesus Christ.

Ekedi ke itie emi ke Jesus okoduri mbet Esie utọñ abaña ñkari idiọk-ñkpọ isin enyin, ye mme idiọk-ñkpọ efen emi esiakde ke Ibet Duop eneñerede ekpan. Enye ama otop ñke owo inyene emi iñwañ esie ọkọfọnde ñkpọ eti-eti ọnọ nnyin. Nte enye osuk asañade ese iñwañ esie emi ekebeñede idem ndiñwum “akpakip mfri,” owo inyene emi etiede ukem nte owo America mfin emi ñkpọ ọfọnde ye enye, ama aduak ete, “ñyewuri. . . nnyuñ mbọp se ikponde ikan.” Se nte ntiñ-nnim ikọ Qbọñ nnyin Jesus Christ ọwọrọde osu ọyọhọ-ọyọhọ ke mme ukperedem usen emi! “Kpa nte okonyuñ edide ke eyo Lot; mmọ ekedia ñkpọ enyuñ eñwọñ ñkpọ; mmọ edep, enyuñ enyam; etọ iñwañ, enyuñ ebọp ufọk: edi ke usen oro Lot ọwọrọde ke Sodom, ikań ye itiat eto ke enyọñ edep edisobo mmọ kpukpru: kpasuk ntre ke edidi ke usen emi Eyen Owo ediyararede idem” (Luke 17:28-30). Owo inyene emi ama ọdọhọ ukpọñ esie ete, “Ukpọñ mi, omobon ediwak ñkpọ nte edikemde ediwak isua; da nduok odudu, dia, nyuñ ñwọñ, nyuñ dat esit.” Edi ke itie emi ke Abasi okoduk edi: “Afo anana ibuot, eyekpak ukpọñ fo ke ubọk fo ke okoneyo emi; ndien anie edidia ñkpọ eke ọkọkọde onim?”

Ke ekperede utit nneme emi, Jesus ama ọnọ mbet Esie item ete “Mbufo ekunyuñ eyom se mbufo edidiade, ye se mbufo ediñwọñde, ekunyuñ eyik ke ekikere esit mbufo. Koro mme idut ererimbot eyom kpukpru mme ñkpọ emi: edi Ete mbufo ọmọfiok ete mme ñkpọ emi enana mbufo. Ekam eyom Obio Ubọñ Abasi, ndien eyedian mme ñkpọ emi enọ mbufo” (Luke 12:29-31). Qbọñ akayarade owut nte odotde nnyin emi idide mbet Esie ndikpeme idem nnyin nsio ke ñkpri-ñkan idiọk-ñkpọ isinenyin emi osuk ọkpọride ererimbot esin ke nsobo. “Ido Abasi eke asanade, minyuñ ideheke ke iso Abasi Ete nnyin edi, ndisaña nse nditọ-akpa ye mme ebe-akpa ke ukut mmọ ndinyuñ ñkpeme idem ke idiọk-ñkpọ emi odude ke ererimbot” (James 1:27).

MME MBUME

- 1 Nso ikedi kiet ke otu mme n̄wọrọ-nda idiọk-n̄kpọ emi mme Pharisee ekewutde ke ido ukpono Abasi mmọ?
- 2 Nso ikedi ndusuk n̄kpọ emi mmọ ekenamde emi akayarade idiọk-n̄kpọ mmọ?
- 3 Nso idi ukpuhọre emi odude ke ndik mbon ererimbot ye ndik emi mme anditiene-Christ enyenede enọ Abasi?
- 4 Nso udori ke eyen Abasi enyene ke enye ndibak Abasi?
- 5 Nso n̄kpọ-ntibe ikada itie ke ini Jesus ekpepde n̄kpọ, emi akadade ikọ edisin esit ke n̄kpọ owo edi?
- 6 Nso ikedi idiọk-n̄kpọ owo inyene? Nte ekedi ke enye ndinyene inyene mme ekedi n̄kpọ efen?
- 7 Etiñ enọ nnyin ete ke Abraham ama enyene inyene. Didie ndien ke enye ọkọbọhọ ke ndiduọ nduk ke idiọk-n̄kpọ owo inyene ke n̄ke emi?
- 8 Nso ikedi ukpuhọre ke edu-uwem Abraham ye Lot ke abañā inyene?
- 9 Mme anditiene-Christ enyene ndinyene udia, ọfọñ ye ebiet iduñ. Didie ndien ke ana mmọ esio idem mmọ efep ke n̄kpọ ndik emi owo inyene ọkọduode oduk ke esit?
- 10 Nso idi ndusuk n̄kpọ ke ererimbot mfin, emi owutde ete ke mme usen Lot efiak edu?